

4880

*Fugint
de la 10072*

ARXIU TEATRAL MILLÀ
Compra i venda de comèdies de totes menes
Carrer de Sant Pau, 21. - BARCELONA

[Handwritten signature]

Fugint de la Sogra

— JOGUINA EN UN ACTE Y EN VERS —

ORIGINAL DE

Joséph Planás

Estrenada en la Societat * NIU GUERRER *

la nit del 16 de Juny 1895.

A

D. Enrich Carreras

Encare que aquesta jóguina es molt
sensilla, ja n' hi ha prou per demostrarli
lo bon afecte que l' hi professa son amich,

L' autor.

REPARTIMENT

Personatjes.

Actors.

D. ^a Sofia . . .	D. ^a Inocencia Font de Alealá
Enriqueta . . .	“ Maria Foreada de Mora
D. Cosme. . . .	D. Enrich Carreras
Carlos.	“ Domingo Mora
Pop.	“ Rupért Plandolit
Lilámp.	“ Joaquim Galaféll

Decoració.—La Cuberta de un barco

Aquesta obra es propietat del autor.

L'únic encarregat dels drets de representació es D. Angel Guix director del Arxiu Dramatich Musical y sos representants de fora.

Queda fet lo diposit que marca la llei.

ACTE UNICH

ESCENA I

Pop y Llamp

Pop. Ben prompte l' hermosa platja
deixarém de Barcelona
y ab mar quieta y nit bona
empendré aqwest viatge.
¿Que 't sembla Llamp?

Llamp. Ben vritat.
navegá ab bon temps m' agrada;
peró si la mar s' enfada
ja estich tot acobardát. (*Pop se 'n riu*)
Que os diré no hi puch fer mes,
cada hu es com Deu l' ha fet.

Pop. Però vina aquí, ximplet:
escóltam y ten entés
y recordau per mes tart
perque 'l que 't dich no es mentida
que no hi há en aquesta vida
res tant boních com la mar.

Llamp. Be aixó será per vos
que fa molts anys que hi anéu.

Pop. Ne fa trenta y gracia á Deu

n' estich del tot orgullós
Y en veyènt vení una onada
d' aquellas tan cargoladas. .

Llamp. Be, be, no 'n parléu d' onadas
ans no 'm vingui marejada
Es aquest lo segón viatje
que jo faig, y ja 'n tinch prou:
no m' agrada aquest mon nou,
y sobre tot l' oleatge.

Pop. Vaja, veig qu' ets molt perúch.

Llamp. Dins de mar no dich que no:
peró en terra. .

Pop. Ets un ruch.

Llamp. A no, 'l que es en terra no.
Déumé terra viva y forta
'hont hi hagi camp per corre
y no terra que un s' hi ensorra
com si sigués terra morta.
¡La mar! vaya una gran cosa;
aigua y cel tot, quant s' hi veu
no se que mes hi veyeu
per trovarla tant hermosa.
Que hi veyeu vos, comparat
ab la terra: allí sí
que un s' hi pot ben divertirí
sens por de morí ofegát.
Allí al menys no hi falta res.
y sens volgué un se distréu.
ficàntse per tot arréu
com son balls, teatros, cafés.
Y en que vos hi tiréu cossas
perque sou bastánt vellót,
un gosa veyént per tót
unas mossas.. ¡Quinas mossas!
L' un 'l distreu lo ballá
l' altre 's distréu fént fontadas.

qui 's distreu ab las criadas,
qui 'l distreu l' aná á cassá;
aquéll lo distreu la pesca,
l' altre 'l distreu la comedia,
qui s' distreu ab la tragedia
ó be qui 's distreu fent gresca.
Y aixi ab tanta distracció
un se queda tant distret,
que si no 's distreu del fet,
sens distréures, diu com jo
Que 'l que en lo mar vol morí
perque se 'l menji un peix grós,
demostra ser molt talós.
ó tenir molt poch d' aquí (*senyala 't front*)
Y acabant d' una vegada
dich, y crech mon cap no s' erra,
que val mes un pam de terra
que tota la mar plegada.
Pop. Bravo Llámp, m' has agradát,
t' esplicas mes ns 'm convences
y que es distint de cuant pensas
t' ho demostraré aviát.
La terra ¿qué significa
comparada ab la mar? res:
es, com si á triá 't dongués
una cosa pobre ó rica.
Allí tot son desventatjes
y lo bó 't resulta car;
mentres que aquí dintre 'l mar
tot es bo y ab grans ventatjes,
Aquí cuánt lo mar s' enfada
ballas lo ball que á tu 't plau,
mentras que allá en lo sarau
te 'l trian y paga entrada.
Lo teatro, no 'ns costa un ral
y te una vista divina,

pues tenim una marina
la cosa mes naturál
¿Mossas has dit? no hi vull jochs
de lluny, no las puch sofrí:
may m' han agradát á mí
cosas de mira y no 'n tóch.
Ves que s' en treu de mirarías
y glatí d' amor per ellas,
si 't passa com las estrellas
las miras y has de deixarlas.
Que no plou, bueno aixó ráy
no fem pregarias per aiga;
encar que 'n deu anys no 'n caiga
nosaltres no aixuguém may.
Y lo que tot sol s' alaba
es estànt la mar serena
véure en nit de lluna plena
sons raigs sobre l' aigua blava,
que brillánt com diamánts
junt ab l' ona que suau brama,
presenta allíun panorama
que no n' has vist de mes grants.
'Ls uns gosan 'l trevall
altres gosan admiránt
molts altres gosan cantánt,
jo goso, cuant hi ha un bon ball.
Y tant es lo que aquí 's gosa
que fins sens volgué gosá,
un gosa sol d' admirá
una vista tant hermosa.
Y 'l que en terra vol morí
per ser devorát pe 's cúchs.
es mes ruch que tots los ruchs
y demostra poch d' aquí. (*senyala l' front*)
Y ten sempre ben entés
y á veure si aquí se 't clava,

que val un glop d' aigua blava
mol mes que la terra en pés.

Llámp.

Bravo Pop, m' heu agradát
ab vostres explicaderas,
pero de totas maneras
no 'm dono pas per guanyát.

Pop.

Vaya ets un zero á la esquerra.

Llámp.

Y vos un home vulgár

Pop.

Jo ja ho saps, soch home 'l mar

Llámp.

Ja ho sabéu, soch hóme en terra. *(se 'n van)*

ESCENA II.

Cárlos y Enriqueta

Carlos.

Ja estém libres, gracia á Deu.

Enriq.

Peró que tens? qui t' empaita?

Carlos.

Si es ella, encare guaita
y quina pena Deu meu!

Enriq.

Be pero que ets ximple, y are,
vaya quins papers de fe:
sembla que no 't trovis he.

Carlos.

No, la que 's ximple es ta mare.

Enriq.

Carlos no parlis així
me es mare y ja veus que 's vella

Carlos.

Bueno dónchs, que s' cuidi d' ella
y no 's fiqui per re ab mi.

¡Es que 's gran l' atraviment!

'ns acabem de casá

y al anarse á trasmudá,

no deixâns sols ni un moment.

No eram casáts?

Enriq.

Ben segú

Cárlos.

Dóns á que venins derrera.

Enriq.

Es la mateixa ceguera
per lo mólt amor que 'ns dú

Cárlos. ¿Cega dius? ah, no, aixó may;
llavors si que tant me feya;
si jo 'm queixo es perque hi veyia
¡si hagués sigut cega ray!

Enriq. Cárlos no diguis tal cosa
t' es sogra y respectá 't toca.

Cárlos. ¿Que no ho veyia la tanoca
que no feya mes que nosa?
Ja eram prou nosaltres dos,
un tercer hi era de massa
y ella ab aquella catxassa
plantada alli com un gos.
Ja veus tú que no 's pot mes:
no deixarnos ni un instant
y estarse allí vigilant
com si siguessim soltérs.
Y encár la vols alabá
disculpántla per que 's vella?
no 'n vull cap de centinella
per xó sóls me vaig casá.
Per ser guardat com avánts
no calia pas casarme:
no hi te cap dret á guardarme,
ja estich libre de sas mans.
La vritat es que no se
com va agafá tal taleya:
pensa tu 'l papé que hi feya,
y 'l papé que 'ns feya fer
Y com que de cap manera
la vam pugué persuadí
de que 'ns deixés vam sortí,
mes ella sempre al derrera.
Llogo un cotxe y dret al moll
nos va portá ben depressa,
mes al baixá ella tropessa,
cau, y no 's va trencà 'l coll

Y aprofitant lo moment
que ella estaba fent la planxa
nos vam ficá en una llanxa
y mar en dins com lo vent.
Arribém, pujo en un salt,
giro la vista enderrera,
y 'm veig á la cadarnera
que allí tiessa com un pal,
rabía y passa mil tropélls
y plora sa desventura
al veure que de la fura
s' han escapát 'ls aucélls.

Enriq.

¡Ay Carlos! tu no estás bó
ó es que tens una manía:
ves tú si ara se 'ns moría...

Carlos.

Morí dius? no tinguis po,
Morí una sogra es provát
que encar que un vulga no ho logra,
molt ans de morí una sogra,
lo gendre es ja dissecat.
¡Que no ho veus tú que aixó es massa
Si á casa passém la nit
s' en ve á dormí al nostre llit.
Ah, si, creu que era capassa.
Ja haguérem estat distrets
ab tal fantasma al devánt:
ella allí tot somicánt
y nosaltres dos, quiets
Ja veus tú...

Enriq.

Lo que veig are.
es que no 'm vols vet 'hu aquí:
si m' estimessis á mí
Estimarías la mare,
¿Compréns ara 'l deber teu?
Carlos! Y 'l cumpleixo com cristiá.
L' hóme sols deu estimá

una dona y un sol Deu.

Una sola no son bromas:

no pot sé estimarne mes

Enriq. Si, si, ves fent broma, ves,
vet-á-qui 'l que sou 'ls homes,
¡mes nosaltres que infelissas!

Carlos. Si la vull; tánt es aixis,
que si demá se 'ns morís
fins l' hi faría di missas.

Enriq. Deixemho, no 'm parlém mes
que encare 'ns hi enfadariam.

Carlos. Si que ben tontos seriam
d' enfadárnos; mirém pués
que 'ns donguin un camarót,
niu de nostre nuviatje,
'hont passarém lo viatje
lliures de tot esbalót,
sens cap amich, ni parént
ni ningú que 'ns dongui pena,
contemplant la mar serena
y l lensant sospirs al vént.

Enriq. Ay Carléts molt t' ha costát,
mes per fí has tornát en si.
M' agrada sentirte així
tant amable.

Carlos. ¿T' ha agradát?

Enriq. N' estich del tot satisfeta,
y creu que no 'm cansaría
d' escoltárte nit y día.

Cárlos. Oh si, gracias Enriqueta.

Enriq. Sí Carlos, m' agrada tant
cuánt parlas d' eixa manera
que 'm recorda cuánt soltera
d' amor m' estabas parlánt.
Puig que ab ton génit de gresca
cada día al vení tú,

ja sabia de segú
que 'n duyas una de fresca.
Jo goixosa, t' esperaba
mes que ab ánsia. ab gran anhél:
aprop teu, jo hi veyá un cél
sén tú l' ángel que 'm parlaba.
Mes un día, sí, aquell día
me vas fe enfadar de bó:
ves, volguerme fé un petó
perqué la mare dormia...

Carlos. Com may ho feya, eix moment
mes vaig volgué aprofitá
y tú me 'l vares negá:
peró aixó sí, ab sentiment.

Enriq. ¡Ab sentiment! ¡Carlos y are!
¿que 't tornas boig?

Carlos. Crech que no.

Lo que 's que vas tení pó
que no 's despertés ta mare.

Enriq. Vaja, noy, t' en falta un bull.

Carlos. No 'm falta re, ho pots ben creure.
¿Que 't pensas que no ho vaig veure
que mirabas de reüll?

Enriq. ¡Per Deu Carlos..!

Carlos. Si, titona

Enriq. Donchs jo 't dich que no es vritat.

Carlos. Mes si encare ho dus marcát
á la cara. ¡Uy que 'ts mona!

Enriq. Calla Carlos, ¡quin tropéll!

Carlos, No 'ns sent ningú, estém á solas
¡Renóy com enrajolas!
semblas un pebrót verméll.

Enriq. Enrajolá? que vol di?

Carlos. Vol di que 'l valor 't falta
y que 't surt á cada galta
lo color de carmesí.

Que estás tota ruborosa,
que 't trovas tota turbada
y ta vista está encantada
y estás tota tremolosa.
D' aixó 's diu enrajolá;
y al estarho estás tan mona
que creu que á cada galtona
are mateix .

Enriq. Vaja està

Carlos. ¿Vols di que haig d' estar quiet?

Enriq. Es clá, home, mes valdría!

Carlos Es que lo que jo voldría
fora passá 'l temps distrét.

Enriq. Distreyémse enrahonánt,
pots segui par án d' amor:
pero, sabs, sens calor;
molta calma y endevánt.

Carlos, ¿Sens calor?

Enriq. Home, es clá!

Carlos Será millor que m' en riga.
Digam tu: que vols que 't diga?
que no t' ho hagi dit ya?

Enriq. ¿Ja no tens mes repertori?

Carlos. Oh prou, repertori si.
mes lo que are 't tinch de di
son cosas saps... de casori

Enriq. Dígalas donchs, de segú
serán novas, ¿eh Carlets?

Carlos. Si: mes hem d' está soléts:
sols, que n' ns senti ningú.

Enriq. ¿Soléts dius?

Carlos. Te de se aixís.

Enriq. No enténch. .

Carlos. Dónchs mira está entés
Ans. parlabam com solters,
casáts y ha mes compromís.

Enriq. Mes compromís? no ho se veure.
Carlos. ¿No ho saps veure? dónchs jo si.
Aqui tant sols te puch dí
y 'l que 't dich ho pots ben creure,
que 'm tens boig, enamorát,
que t' estimo, que t' adoro,
sens dirte que per tu 'm moro
per no faltá á la vritat.
Y creu que fins á un punt tal
per tu estich d' amor encés,
que aquí.. com no puch dir mes
'm paro y faig punt final.

Enriq. Ja has acabát?

Carlos. ¿Que mes vols?

Enriq. Jo... res mes.

Carlos. No tingas pó.

ja t' he dit que lo milló
t' ho diré cuant estém sols.

Enriq. Tu mateix.

Carlos. Y ho pots ben creure.
y prou que m' entussiasmas
y pot ser....

Enriq. ¡Abaix las armas!

¿Que no ho veus que 'ns poden veure?

Carlos. Tens rahó: molt donchs convé,
per deixarho arreglát tot,
que aném per un camarót.

Enriq. Deix veni algùn mariné,
ten calma.

Tu m' atropellas
ab ta calma; aixó es pesát
cuatre horas que soch casát
y per tot tinch centinellas.
Ni que sigués fet exprés;
vaija, no, no pot aná,
jo Enriqueta 'm vaig casá

perque ningú 'm vigilés
¿No 'n vareig ser prou encare
cuant teníam relacions?
y ab un vigilánt de 'ls bons;
¡vaya un esmolet ta mare!

Enriq. Oh y are que parlas d' ella:
¿qui sab si encar deu se allí?

Carlos. Oh, no 't creguis, pot ser si
que encar fa de centinella.

Enriq. ¿Aném á mirá si hi es?

Carlos. Aném y tu mirarás,
jo no la vull veure pas.

Enriq. Carlos...

Carlos. No puch ferhi mes.

(se quedan al fondo miránt cap en terra)

ESCENA III

Dits Sr. Cosme y Sofía.

Cosme. Ja hi hém arribat Sofía:
eh, que 't sembla aquesta vista,
aqui no estarás may trista
tot es plaher y alegría.

Aqui 's passa 'l temps molt be
y fúgen los mal-de-caps.

Sofía. Ah, si, Cosme si, ja sabs
que m' agrada á mi també
navegar: tan es així
que del mar may me mouria
y dins lo mar moriría
contenta.

Cosme. 'L que 'm passa á mí.

Sofía Així que estich embarcada
ja 'm trovo á las meas ¡glorias;
ni penso, ni tinch cavorias,

y estich tan desahogada,
que comprench be jo mateixa
que viure aqui es está al mon.
puig que en terra 'l greix s' hi font
y en lo mar 'l greix s' hi engreixa.
¿Vritat?

Cosme Si: per darte gust,
faría qualsevol cosa,

ja sabs tu que mon cor gosa
si 't puch evitá un disgust.

Sofia Si Cosme, sí, ho se molt be.

Cosme. Y ho pots creure sens enganys,
que encar que l' amor es d' anys
es un amor verdadé.
¿Eh, rateta..?

Sofia. Vaja está.!

Cosme. Cada cop m' agradas mes

Sofia. Y tu á mi Cosme ab excés;
no t' ho puch pas ponderá.

Cosme. ¿Tant me vols?

Sofia. No ho ductis pas

'T vull ab molta constancia.

M' agradas, per ta arrogancia:

m' agradas per lo teu nás.

Cosme. Vols dir que ..

Sofia. T' está molt be.

Botarút, arremangát,

petitet y ben formát

que sembla un cargol bubé.

Cosme. 'M farás ruborisá
si segueixes...

Sofia. Dich lo que es

Carlos. Ja arriuan mes viatjés.

Enriq. Tindrém d' aná á saludá.

Cosme. Aném dins?

Sofia. Pren la maleta.

- Carlos.* Senyors...
- Cosme.* ¿No es en Carlos? Si.
- Cárlos.* Don Cosme vosté per aquí.
- Enriq.* Donya Sofia...
¡Enriqueta!
- Cosme.* Mireu que es una gran cosa;
qui 's tenía de pensá
tenirse aquí de trobá.
Y la Senyora..?
- Cárlos.* Es ma esposa.
- Cosme.* ¡Ta esposa! donchs tinch l' honor
d' oferirme en tot cuant siga.
- Enriq.* Gracias, sab que te una amiga..
- Cosme.* Senyora, tant de favor
- Sofía.* Vaya vaya d' Enriqueta.
Es á di que ja est casada?
Tants cops que á bras l' he portada
cuant era molt petiteta.
¿T' en recordas filla meva?
- Enriq.* Si, molt, Senyora Sofia:
ja sé que vosté 'm volía
com si sigués filla seva.
- Cosme.* També os conexeu?
- Enriq.* ¡Y tant!
- Sofía.* Pot ser fa...
- Carlos.* (Portan catxassa)
- Sofía.* Quinze anys.
- Carlos.* (Y si dura massa
'ls envio al votaván.
Quin dia ni fet exprés.)
- Cosme.* Carlos te veig atontát:
¿que pot ser no t' ha agradát
trovarnos aquí?
- Carlos.* Si, mes. .
pensaba... que 's fa precís
que 'ns deixém are de tot

y aném per lo camarót.

Aixis es que ab son permís...

Cosme Esperat que també vinch,

Sofía. Cosme, has d' anar pel mateix

Enriq. (¡Pobre Carlos, com sofreix!)

Cosme. Es clar com tampóch ne tinch.

Carlos. Donchs âpa aném desseguidâ
y acabém de una vegadâ.

Cosme. Mes calla. ¡Quina pensada!

Carlos. (Aquest home 'm suicidâ
ab sa calma.)

Enriq. (Que es pesât.)

Carlos. Vaija cuiti, per favor.

Sofía. Cosme 'ns tens ab mal de cor.

Enriq. Digui prompte ¿qué ha pensat?

Cosme. Donchs que no 'ns tenim d' abatre.

Carlos, ¿Pero que es?

Cosme. Home ben clâ.

Penso que 'ns podém quedâ
un camarót per tots quatre.

Carlos. (Que enrahona aquét talòs!
hi ha dias predestinats.)

Protesto.

Cosme. Estarém plegâts.

Carlos. Ja som prou nosaltres dos.

Cosme. Que 't sembla á tu?

Sofía. *Comme il faut*

Cosme. Vosté, Enriqueta...

Enriq. Jo..?

Cosme. Si.

Carlos. ¡Home que l' hi te de di?

Que protesta igual que jo

Sofía. Mes, Cárlos, perque es així?

Cosme. Digas al menos perque,

Carlos. ¿'L perqué diu...? Vaija re,

'l perqué no l' hi puch dí.

(¡Quin día de nuviatge!)

Cosme. Carlos sabs que ets amich meu
y voldria al costat teu
passar tot aquet viatge.

Sofia. ¿No t' agradaria á tu?

Enriq. Aixó en Carlos ho ha de dir.

Sofia. En Carlos dirá que sí.

Enriq. Si ell ho diu...

Carlos. Jo...

Cosme. Ben ségú

Carlos. (Quins dos tipos mes pesats)

Cosme. Al camarót tots dos sols
que hi fareu? Res; dos mussols
aburrits y fastidiats.

Ab qui pudréu conversá,
ni qui hos dará distracció,
ni qui hos dará explicació
de tot lo que al mar hi ha?

Jo, que ja per sis vegadas
porto fet aquest viatge,
encar no veji una platja
'hont hi batin las onadas,
ja hos diré 'l poble que 'n dihuen
las costúms; tot lo que hi há,
y fins hos podré enterá
de cuants habitáns hi vihent
Y si vols...

Carlos. Prou (Ja 'm carrega)

Enriq. (¡No se com pot aguantarse!)

Cosme. Carlos es trist embarcarse
sens sabé 'l mar que 's navega

Sofia. Si Carlos, si, es carregós:
y mol mes si un no coneix...

Carlos. Si, comprénch.

Sofia. Sab... s' aborreix

Carlos. (¡Hos reventessiu tots dos!)

- Sofia.* Comprén, Carlos..?
- Carlos.* (Mala vella ..)
- Cosme.* Jo un dia aixi no 'l traspasso
¡Dia felis!
- Carlos.* Donchs jo 'l passo
com si estigués en capella.
- Cosme.* Aixi 'ls quatre junts anánt
oassarém be l' estoneia:
ja se que est molt de brometa
y 'ns farás riure bastánt.
Jo també, encar que tinch anys,
ne diré alguna de fresca;
també m' agrada fer gresca
cuant estich entre companys.
Y aixi passarém l' estona
Y com la *gente sencilla*
haremos la bescambrilla
'l trenta-hu ó be la mona
O si volém dar pallissas
á lo nostre pobre nás,
allavors com es del cás
podrém jugar á narissas.
Y un poc cansát del tragí
de fer broma y de jugá,
per esperar l' endemá
tots plegats cap á dormí.
Eh, que tál, ¿no hos agradát
lo programa que hos presento?
- Carlos.* Senyor Cosme, mólt ho sento,
pero á dir! hi la vritat,
créch que lo millor sería
y d' aixó n' estich segú,
tení un camarót cada hú
y 'ns veurem demá de día.
Si ho dich, es per vostés dos:
perque vaja. . ja 's pot dí:

aixís que 'm poso à dormí
tinch un roncá escandalós.
Aquesta no ronca gens
pero passa altres retrúchs:
perqué com pateix de cúchs
sempre grinyola ab las dénts.
Y encár que sembli una mofa,
de nit sempre estém de festa
pues tots dos fem una orquesta
que sembla la de 'n Pallofa.
Ja veu si ab tal esbalot
fora just lo consentí,
que 'ns posessim á dormí
tots quatre en un camarót.
Així dónchs ja ho te comprés
nos veurém demá de día.
Passihobé donya Sofía,
senyor Cosme hasta después.
Passin una bona nit
y descansin ab quietút.

Cosme. Noy, no m' has pas convensút
y com si re haguessis dit.

Sofía. Entre amichs tot se concilia:
¿no es vritat aixó Enriqueta.?

Cosme. Tóts junts farem la brometa.

Sofía. Com si fossim de familia.

Cosme. Roncá, no molesta gents,

Sofía. Patir de cúchs ja se 'l que es.

Cosme. Aixó tot plegat es res:
cuestió de nás y dénts.

Sofía. Ja veu dónchs lo cas que 'n fem.

Cosme. Tót aixó per re 'ns molesta.

Sofía. Y si es que feu una orquesta...

Cosme. Nosaltres dos ballarém.

Sofía. Jus, la ballarém nosaltres,

Cosme. Ves perqué passár' fatíchs.

- Sofia.* Per aixó som 'ls amichs.
Cosme. Per fer favors uns als al res.
Sofia. Vaja donchs, prou desconsóls
Cosme. Vaja donchs, quedém així.
Carlos. (Veyam qui 'ls hi gosa á dí
perqué volém estar sols!
Vaja, com dirho no sé)
Senyor Cosme...
Cosme. Es en vá tot
Carlos. Pero...
Cosme. Aném per camarot
que 's'lo que are nos convé.
Carlos. Pero...
Cosme. Comensa á passá
que jo també vinch ab tu.
Carlos. ¿Tots dos sóls?
Cosme. Y ben segú,
ellas se poden quedá,
y un cop ja tot arreglat
llavors vindrém á buscarlas,
Carlos. Mes, home, aixó de deixarlas
trobo que 's un disbarat.
Cosme. Be prou que las trovarém.
Carlos. ¡Quin día! ¡sembla mentida!
Cosme. Ja tornarém desseguida.
Sofia. Aquí vos esperarém.

ESCENA IV.

Sofia y Enriqueta.

- Enriq.* Vaja, que tanta camorra
sembla estrány pugui aguantá;
molt respecte l' hi tindrà
qué no l' envihi á la porra.
Sofia. Veus, Enriqueta, ja estém,

ja ho tenim tot arreglát;
y com qué mólt aviát
tornarán, esperarém
nosaltres dugas aquí
tót fént petar la xerrada.
Y be dígam, ¿no t' agrada
navegá ab un barco així?

Enriq. Com que no hi navegát may
no ho se si m' agradará:
jo créch que 'm marejará.

Sofia. Ca, no tingas pó, aixó ray!
En estánt'hi acostumada
com, jo qué sis cops hi he anát ..

Enriq. ¿Y may no s' ha marejat?

Sofia. Aixó si, cada vegada.

Enriq. Jo 'm creya volia dí
que á vosté ja res l' hi feya:
de la manera que ho deya
m' ho había fet presumí.

Sofia. No, si no m' esclamo pas:
vull dír jo, que no m' fá res:
com que n' he fét tant excés
ja ni tampóch ne faig cás.
Si, Enriqueta, ho dich formál.
Cada cop, ¡quina raresa!

la meva naturalesa
te un cambi tánt radicál,
que menjo ab mes apetí, t,
dormo mólt mes descansada,
me trovo mes desahogada
y camino ab mes dalit.
Y 'l véure que tánt be 'm va,
en Cosme, que mólt m' estima
y que per mi re escatima,
tot sovínt me fá viatjá.

Enriq. Deu passá 'l temps mólt distreta

Softa. Créu que 'l mar, may deixaría.

Enriq. Vol dir, senyora Sofia?

Sofia. Ho pòts ben creure, Enriqueta.

Peró y tú com has vingút?

¿Sábs que 's grán casualitat

l' habérmnos aquí trovat?

Esplicam, com ha sigut.

L' hi diré.

Enriq.

Sofia.

Dígám'ho, sí

per que jo sóch mólt curiosa

y cuán vüll sabé una cosa

fíns que la se, 'm fa sofrí.

Apa dónchs

Enriq.

Sofia.

Comenso ja.

T' escolto.

Enriq.

(Vindrà molt bé:

que som nuvis l' hi diré

y aixís tót ho compendrá.)

Es lo cás, donya Sofia

que 'l ficsá 'l dia en Carléts

per casárns, va dir voldría

sortir aquell mateix día

per Mallorca 'ls dos soléts.

De primé m' hi vaig negá

per que 'l mar me feya pó:

peró tánt me va pregá

que 'l fí m' hi vaig conformá

per no gosár dir que no.

Tánt com l' hora s' acostaba

mes mon cor era cobárt:

mes ell sempre m' animaba.

y cada día 'm contaba

cosas bonicas del mar.

Ell, esplicantmo somreya,

jo escoltaba ab gran anhél.

sa llávia la po á mi 'm treya,

puig del modo que m' ho deya
semblava que era aná al cél.
Per fi lo dia ha arribát:
y avuy cumplint to promés,
á mitx dia 'ns hém casát
y al punt nos hém embarcát
trobántnos aquí ab vostés
Cosa que 'ns dona alegría
y que per re 'ns incomoda:
mes fixis donya Sofía,
que som casáts del mitx dia
y fem viatge de boda.

Sofía,

¡Que 's lo que dius, Enriqueta!
Me deixas del tot parada;
jo 'm creya que érats casada
ja fa temps: ¡ay la pobreta!
Si que l' habém feta bona...,
vamos no m' se avenir.
ves qui tenia de dir
que feya tant poca estona
qua érats casada, sè esposa:
y pot se encare... ¡qué dich!
ni ho sé atribulada estich
are que comprench la cosa.
Vet' aquí per que 'n Carlets
de tal modo s' ofenía:
per que, es clár, lo que ell volía
era está tots dos solets
¿No es aixó?

Enriq

Jo...

Sofía.

Clá que sí.

natural nó 's pot duptar
acabántse de casá
's comprént que ha de se així.
¿Mes porque no ho deyau clá?

Enriq.

Jo...

Softa.

Tu ó ell, á que inmutarse:
com no es cap pecát casarse,
no habiau pas de callá.
No veus que es tot al revés?
si d' aixó 'n deus está ufana.
Fins la lley de Deu, demana
que 'ns casém; ves si vols mes.
Cuánt á mi 'm ve á la memoria
lo día que 'ns vam uní
ab en Cosme, sento aquí
encaré 'l dia de gloria
y de goig que vaig passá:
y 'l tinch aquí tant presént
que créch que del pensament
may mes se m' esborrará.
Tenia jo uns dinou anys,
y ell, així uns vint y dós,
pots contár tu si tots dós
'ns voldríam sens engánys!
Nos vam casá: y al momént
per la festa completa
vam agafar la maleta
y á Montserrát falta gént.
Y allí dalt 'ls dos soléts
llúny del mon que 'ns daba pena,
varem passá una quinzena
tánt á gúst y satisféts,
que casi 't diré formal
que ab molt gúst m' enviudaría,
y altre cop me casaría
per passarne un altre igual.

Enriq.

¡Y are! ¿que ho diu de debó?

¿Vol di que ho voldría així?

Softa.

Y be, dona aixó es un dí.

¿Creus tu que voldría jo
quedar viuda? ¡Deu no ho fes!

¡Morí en Cosme! cop mes fort.
Oh, y potsér cuánt fora mort
no 'n trovaria cap mes
Mes are lo que convé
es veure en Cosme aviat
y esplicarli la vritat.

Enriq.

Com conegui.

Sofia.

Deixam fe
y aném que allá 'ls trovarém.

¡Infelissas criaturas!

¡nuvis, y ab tals desventuras!

Vina ab mi Enriqueta.

Enriq.

Aném.

ESCENA V

Llámp, aviat Pop.

Llámp. Vaija, ja hem deixát lo port
y aném seguint lo camí,
si 'l temps va seguint així
será un viatge de sort.

Pop. Y donchs Llámp, que fas parát?

Llámp. Ola Pop!

Pop. Deus estar tou
de veurer que 'l mar no 's mou.

Llámp. N' estich content, la vritat.
Mentre 'l barco no 's ballugui
me veureu sempre contént;
mes si 's posa en moviment. .

Pop. Mal rediable se t' endugui!

Llámp. Vaiga Pop deixeuho corre
y deixeu-me está en repós.
perque si 'm busqueu 'l cós
hos enviaré á la porra.

Pop. No t' enfadis, mala onada!

Llàmp. Si estém sempre ab lo mateix.
Sabeu no m' agrada 'l peix
com tampoch l' aigua salada:
sabéu que 'l menjá d' aquí
me 'l menjo sempre á disgúst,
que ni ab lo pá trovo gúst
ni trovo gúst ab lo ví.
La farùm que aquí se sént
junt ab lo vent y 'l trapeitx
me fan agafar mareitx
lo que 's diu continuament.
Y vos que jeyéu ben clá
la vritat de lo que 'm passa,
ab vostra sorna y catxássa
m' acabéu de mareijà.

Pop. Quin genit agafas, noy!

Llàmp. Vaja, abur!

Pop. Vinch, aixerit.

Foras home tu á Madrid.

Llàmp. Vos ho fóreu á Sant Boy. (*se 'n van*)

ESCENA VI

Carlos sol.

Carlos. ¡Ay Enriqueta, quin día!
!Eh! y are, ¿hont haurá anát?
ja ho veig, s' en ha apoderát,
de segur, donya Sofía.
Miréu que 'm deixan confús.
¡Quin día mes desdixát!
Jo crech que s' han proposát
fer de mi lo bon Jesús.
Vaja que á mi aixó no 'm sona:
'm caso y així que ho he fet
ja tothóm se creu ab drét

sobre meu y de la dona.
Miréu que aixó es un tropell!
La sogra per un costát
fujo d' ella, y m' he trobát
de prompte ab aquét paréll,
que per l' amistát que hi há,
perque es home que 'm dú afecte,
l' hi dech guardá cert respecte
sens poguerli parlá clá.
Y veig que no n' eixirém.
Don Cosme, ben clá ho ha dit:
—Vull estar ab tu dia y nit.—
Deu tenir por que 'ns neguém.
S' ha quedát un camarót
per tots quatre, y endevant:
ell tot sol s' ho va arreglant,
ja se ha fet amo de tot.
Ja s' diverteixen be
sobre las meas costellas:
mentres ells hi fan estellas
jo... tinch d' aguantar l' alé.
Mes ¿ab quin dret ó ab quin fi
me fastidían aquéts vells?
¿No ficántme jo ab cap d' ells,
perque 's ficant ells ab mi?
Prou m' ho deyan 'ls meus pares.
Si no vols passá fatichs
un cop casát res d' amichs
que sas bromas surten caras
D' això avuy ma sort renega;
'm caso y així que ho só,
m' en surt un de tras cantó
y al momént ja me la pega.
Vaja aixó no pot aná!
Tot me va ab tant mala estrella,
que fins compro una costella

y no me la puch menjá.
¡Y no hi haurá qui 'ls engruni!
Mirin que jo hi perdo l' esma:
m' hagués casát en cuaresma
fora molt júst lo dejuni
Y no cal pas que 'm hi esforsi:
cuatre horas que som casáts
y ja vivim separats:
millor dit, ja hem fet divorci.
Es dir que ab tota ma pena
soch jo per ma negra sort,
un barco que arriba á port
y l' hi fán fer cuarentena.
Veyam aixó qui ho abona:
vaja que ningú ho diría.
Veyám are qui 's creuría
que jo no sé hont tinch la dona?
Si es aixó lluna de mel
desitjo s' acabi promte,
per que, vaja, pé'l meu comte
es una lluna de gel.
Y en tant que jo furiós
de la sogra m' allunyaba,
no veyá que m' acostaba
en un périll molt mes grós
Vaja, que jo ho desaprobo
perque 's indigne, no es júst:
son ells 'ls que hi trovan gust
que lo que 's jo no n' hi trovo.
Ves si aixó no fa alterá:
un se casa ab gran anhé'l
ja ho es, trova obért un cel
y 'l porté no 'l deixa entrá.
Prou buscaba jo consol
propet d' ella, al seu costát,
'ls dos sols, ja ho he lograt:
jo si que he quedat ben sol,

¡Don Cosme! ¡felis exart!
vaig á ferli cara seria,
si te la mateixa déria
'l tiro de cap á mar.

ESCENA VII.

Carlos y Don Cosme

Cosme ¡Ay Carlos! estich cansat
mes ja ho tinch arreglat tot.
Be, ¿y que 't sembla 'l camarot?
hi he tingut gust ¿no 's vritat?
Es de lo millor que hi ha:
mes bo ja no 's trovaria:
com qu' á mi y á la Sofia
'ns coneixen tan es clá:
en veyentnos com qui re
tot seguit veurás que. .. hi ara,
Carlos, ¡quina mala cara!
¿que pot ser no 't trovas be?
Veig que estás molt nerviós,
respon, digas lo que 't passa.
Carlos, aquesta catxassa
me fa posar neguitós.
Respon; sigas mes formal.

Carlos. Donchs respondré sens demora.
Vosté y la seva senyora
son causa de tot mon mal.

Cosme. ¿Ella y jo...? ¡quin disbarat!

Carlos. Lo que fa ab mi no s' abona.
Digui, ¿hont es la meva dona?

Cosme. ¿Y per xo estás tan cremat?

Carlos. Home, si coneix riuré

Cosme. Jo si valdrá mes m' en riga.

Carlos. ¿Peró 'hont es?

Cosme. ¿Ahont vols que siga?
será ab la meva mullé

donánt un vol per aquí.

Carlos. (¡Tanta calma ja m'apura!)

Cosme. Aquí ray, la tens segura;
no hi ha por, no 's pot fugí

Carlos. (¡Aquest home tot m' ho esguerra!)

Cosme. No hi ha por, tentne certesa;
y 't preparo una sorpresa
per cuán saltarém en terra.

Carlos. ¿Sorpresa? (Ja l' hem errada
ab que eixiría, endavant.)

Cosme. Si Carlos, ja porto 'l plan.

Carlos. (Algun' altre pastarada.)

Cosme. Porto uu plán molt acertát
que crech que aixís que 'l sabrás
per forsa l' aplaudirás.

Carlos. (¡que 'n será d' esgabellat!)

Cosme. Així que 'n terra arribém,
saltém, y cap á una fonda
y allí á la *mesa redonda*
lo que volguém menjarém
Un cop llestos de menjá,
demaném habitació
per tots quatre, pues crech jo
que no 'ns hem pas de deixá.

Com ellas mitx marejadas
estarán de lo camí,
s' en voldrán aná á dormí
per estár mes descansadas.

Llavors nosaltres ¿que fem?
ab l' excusa cualsevol
dihem qu' anem á doná un vol
y que tot seguit torném.

Y com jó se las tasqueras

los recons y reconets,
podem sortí 'ls dos solets
com un parell de troneras:

Primé anirem al café:

tot seguit demanem bolas
y fem trenta carambolas
que estich cert que 't guanyaré.
Per que noy, manejo 'l taco
lo que 's diu ab molt primor,
y així que he entrat en calor
ja 's pot presentá 'l mes maco.
Sortim despues del partit
y 't porto á unas mallorquinas,
que per lo hermosas y finas
te deixarán aturdit.
No has vist gracia com la seva
y son molt de la brometa:
jó allí y passo l' estoneta
com si fos á casa meva.
Aixó sí, sont mol honradas
y honestas com la primera:
la mes petita es soltera,
l' altra viuda dos vegadas.
Som mol amichs, aixó si,
per mi tot ho deixarian;
fins jo crech que ellas voldrian
que jo anés á viure allí.
Aixó sí, en pujanthi jo
sempre 'ls porto regalets.
Mira ¿veus? uns brasselets
per cada una, y que 's or bó.
Pero aixó sí s' ho mereixan
y m' ho estiman tant y tant,
que 'n veyentme ja 's desfán
ab compliments m' ho agraeixen.
Així donchs com amich meu
t' hi presento y tot s' abona,
y passem allí una estona
que creu que no 't sabrá greu.
¿Que me 'n dius de la manera?
Que m' ha deixát aturdit,

Carlos.

perqué may haguera dit
que vosté fos tant tronera.

Cosme. Qué home, si aixó no es ré;
un rato d' expansió al cor
y al mateix temps un recórt
de la vida de solté.

Cárlos. ¿Mes no veu que per fe 'l curro
ja es massa gastat y vell?

Cosme. Mes tinch la mateixa péll.

Carlos. (Sóls que s' ha tornat de burro.)

Cosme. Bueno, donchs, quedém que sí,
¿no es vritat?

Carlos. Ja 'n parlarém.

Cosme. Psit, muixoni, are callém
qu' ellas venen cap aquí.

Carlos. ¿Vénen? ¡Ay gracias á Deu!

Cosme. Carlos de 'l que hem dit, muixoni!

Carlos. Si home, vaji al dimoni
Enriqueta....

ESCENA VIII.

Dits, Enriqueta y Sofia

Enriq. ¡Carlos meu!

Sofia. Cosme, tením de parlá

Cosme. De lo que vulgas parlém.

Sofia. Sobres la plancha qué fem

Cosme. ¿Plantxa dius? no ho veig prou clá.

Carlos. Es dir que tú....

Enriq. Tot l' hi he dit

Cárlos. ¿Pero y ella, com s' ho ha prés?

Enriq. L' ha sorpresa y m' ha promés
que ho diría 'l seu marit.

Carlos. ¡Oh, bé; benehídas sigas!

Enriq. Mira, pot ser are l' hi diu,
veig que parlan molt xiu, xiu.

Carlos. Fins sembla que pesin figas.

Cosme. ¡Si que l' habém feta bona!

!Pobres, com hauran patit;

Sofía. Si Cosme es lo que jo he dit.

Cosme. ¡Si que 'ls hi hem dat mala estona!
Carlos....

Carlos. Senyor Cosme. .

Cosme. Al fi

la Sofía m' ho ha dit tot,
punt per punt y mot per mot
de lo que ha passat aquí.
Veig que 'm fet un gran bunyol
y crégas que 'm sab mólt greu:
per lo tant Carlos, adéu;
pots seguí 'l viatge sol
junt ab la teva senyora
com es natural y just,
y perdonans lo disgust
que t' hem dat ab tant mal hora
'Ns dispensas?

Carlos. Si, de tot.

Cosme. Donchs adéu, y á un altre día.

Jo m' en vaig ab la Sofía
per un altre camarót.
Y creu desitxo ab anhél
ja que has passat tals afanys,
que 't duri llarchs y llarcha anys
aquesta lluna de mel.

Sofía. Lo mateix dich, Enriqueta

Enriq. Gracias, senyora Sofía

Sofía. Adeu y hasta un altre día.

Enriq. Pots donals' hi una targeta.

Carlos. Ah si, per tot cuant convinga
ja sab que pot disposá.

Cosme. Per venintse á visitá
aquí te la meva

Carlos. Vinga

Cosme. Ah, Carlos, no diguis ré
de lo de las mallorquinas.

- Carlos.* ¿D' aquellas que son tant finas?
No tingui por, callaré.
- Cosme.* Que ella may arribi á creure. ...
- Carlos.* Se 'n pot anar descansat.
- Sofia.* ¡Adeu y felicitat! :
- Cosme.* Vaja adeu, y hasta mes veure!

ESCENA IX

Dits menos Cosme y Sofia

- Carlos.* Ay gracia á Deu, ja respiro,
m' ofegaba, estaba encés:
si aixó dura un rato mes
estich cért que 'ls clavo un tiro.
- Enriq.* ¿Y are, Carlos, que 't passa?
¿que tens que estás tant cremát?
- Carlos.* No 'm passa, ja m' ha passat;
peró ha durat un xich massa.
- Enriq.* T' està be, vares fugí
de la meva pobre mare
y ha sihut molt pitxó encare
lo que t' ha passat aquí.
- Cárlos.* Ta mare, no me l' abonis
perque no mereix disculpa.
sols ella es qui te la culpa
d' haberme dat jo als dimonis.
Si ella 'ns hagués deixat sols
com era sa obligació,
no haguera passat aixó
de trová aquets dos mussols.
Y ans un altre estirabòt
torni á sortir com pot sé,
lo millor que podém fé
es ficántse al camarót.
Anem'hi donchs sens demora
- Enriq.* ¿Desseguida?
- Carlos.* Dona, es clá!
¿Que 't creus tu que vull passá

tota la nit aquí fora?

Oy que sent un airét...

Enriq. ¿Airét? si fa xafugó:

tanta, que fins tinch caló

Cárlos. Si, donchs mira, jo tinch fret.

Apa donchs.

Enriq. Tu ha ho has dit.

mes me sembla decorós

que 'ns despedim de 'ls senyors

donántlos la bona nit

Carlos. Tens rahó.

Enriq. Donchs ab finesa.

Carlos. Senyors, si ella no 'm diu res

m' en anaba sens mes ni mes

despedintme á la francesa.

Dispensin, eh, *mea culpa*:

mes vostés ja haurán comprés,

que tinch lo cap mol espés

y que mereixo disculpa:

Així donchs tot aquí acaba

que 's molt tart y hem d' aná al llit.

Vaja donchs, molt bona nit:

Ah, esperín m' en descuidaba

Si acás per casualitat

algú ma sogra trovés,

per Deu, no l' hi diguin res

de tot cuánt aquí ha passat.

Puig se sab tractánt ab ases

que se alegran y no poch,

de veure que un fuig del foch

y cau al mitx de las brassas.

Enriq. No, val mes que 's desenganyin

de que fugint res se logra

y ans que fugir de la sogra

primer....

Carlos. Val mes que l' escanyin.

UN LLIBRE ABSOLUTAMENT IN-
DISPENSABLE ALS AFICIONATS

Catàleg d'Obres Teatral Catalanes

4.000 títols entre drames, comèdies, sainets. diàlegs,
monòlegs i sarsueles. Teatre d'infants i el més extens

REPERTORI SENSE DONES

Per cada obra es detalla el nombre de personatges, homes i dones; si està
escrita en vers o prosa; si és còmica o dramàtica

Vegeu les seccions
que conté el Catàleg

-
- Obres en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
  - Obres líriques en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
  - Obres en un acte, amb una o més dones.
  - Obres líriques en un acte, amb una o més dones.
  - Obres en dos, tres o més actes, sense dones.
  - Obres líriques en dos, tres o més actes, sense dones.
  - Obres en un acte, sense dones.
  - Obres líriques en un acte, sense dones.
  - Monòlegs per a home.
  - Monòlegs per a dona.
  - Teatre d'infants en un o més actes.
  - Monòlegs per a nois.
  - Monòlegs per a noies.

Un volum d'unes 150 pàgines, 2 pessetes

als qui vulguin rebre'l per correu, hauran d'afegir 0'40 ptes, per al fran-
queig certificat

libreria i Arxiu Teatral Millà

Carrer de Sant Pau, 21

BARCELONA